

УДК 378.016: 811.111

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/38-1-30>

Тетяна ЗУБЕНКО,

orcid.org/0000-0003-4524-8563

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри англійської філології

Чорноморського національного університету імені Петра Могили

(Миколаїв, Україна) *zubenko47@gmail.com*

Світлана МАЗУР,

orcid.org/0000-0002-3076-3020

магістр філології,

викладач англійської мови онлайн

(Миколаїв, Україна) *mazur.svetlana22@gmail.com*

ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ ІЗ ВИВЧЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У статті розглядаються питання створення і використання мобільних технологій під час вивчення англomовної літератури студентами 1–2-х курсів філологічних спеціальностей. Оскільки сучасний рівень розвитку технічних засобів привів до появи нових підходів у вивченні літератури, автори доробку обрали такі застосунки та платформи для створення вправ із вивчення англomовної літератури, як: застосунок *Xmind*, платформа *ClassMarker*, платформа *Kahoot*, застосунок *Powtoon*, платформа *EasyTestMaker* та застосунок *Google Forms*. Були створені інтелектуальні (ментальні) карти для вивчення біографій таких письменників, як В. Шекспір, К. Марлок, Дж. Байрон. Для перевірки знань студентів були розроблені тести на платформі *ClassMarker*. Для прочитання творів вказаних письменників запропоновано використання вебсайту *Gutenberg Project*, який є бібліотекою англomовної літератури. Для вивчення сюжету твору “*The Tragicall Historie of Hamlet, Prince of Denmarke*” була розроблена інтерактивна гра на платформі *Kahoot*. Характеристика основних персонажів представлена за допомогою інтерактивної презентації у застосунку *Powtoon*. На платформі *EasyTestMaker* розроблені вправи для вивчення твору «Трагічна історія Доктора Фауста» К. Марлоу. Щоб перевірити те, наскільки уважно студенти ознайомилися зі змістовою частиною твору «Кайн» Дж. Байрона, було розроблено літературний диктант в онлайн-форматі в застосунку *Google Forms*. На платформі *ClassMarker* розроблено вправу «Встановлення хронологічної послідовності подій». До кожного із вказаних завдань були створені QR-коди як додатковий засіб для швидкого і зручного доступу студентів до створених технологій. Як творчу роботу студентам запропоновано розробити власні буктрейлери до вивчених творів за допомогою застосунків *Quik*, *Slideshare*, *Showbeyond*, *iMovie*, *PhotoFunia* та інших.

Ключові слова: мобільні технології, застосунок, метална карта, англomовна література.

Tetiana ZUBENKO,

orcid.org/0000-0003-4524-8563

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of English Philology

Petro Mohyla Black Sea National University

(Mykolayiv, Ukraine) *zubenko47@gmail.com*

Svitlana MAZUR,

orcid.org/0000-0002-3076-3020

Master of Philology,

English Teacher online

(Mykolayiv, Ukraine) *mazur.svetlana22@gmail.com*

THE USE OF MOBILE TECHNOLOGIES IN CLASSES ON THE STUDY OF ENGLISH LITERATURE

The abstract deals with the issues of creating and using mobile technologies while studying English literature by the first and second year students majored in philology. As the modern level of the development of technical means has led to new approaches to the study of literature, the authors have chosen the following applications and platforms for creating exercises in the study of English literature: *Xmind*, *ClassMarker*, *Kahoot*, *Powtoon*, *EasyTestMaker* and *Google Forms*.

Mental maps were created to study the biographies of such writers as W. Shakespeare, K. Marlow, J. Byron. Tests on the ClassMarker platform were developed to test students' knowledge. To read the works of these writers, it is suggested to use the website Gutenberg Project, which is a library of English literature. An interactive game on the Kahoot platform was developed to study the plot of "The Tragical Historie of Hamlet, Prince of Denmarke". The characteristics of the main characters are presented through an interactive presentation in the Powtoon application. Exercises for studying the work "The Tragic Story of Dr. Faustus" by K. Marlow have been developed on the EasyTestMaker platform. To test how carefully the students got acquainted with the content of the work "Cain" by J. Byron, a literary dictation was developed in an online format in the application Google Forms. On the ClassMarker platform, the exercise "Setting the chronological sequence of events" has been developed. QR-codes were created for each of these tasks as an additional tool for fast and convenient access of students to the created technologies. As a creative work, students are invited to develop their own book trailers for the studied works using the applications Quik, Slideshare, Showbeyond, iMovie, PhotoFunia and others.

Key words: mobile technologies, application, mental map, English literature.

Постановка проблеми. Станом натеper мобільні пристрої докорінно змінюють наше життя. Завдяки їм з'являються нові види мистецтв, нові зміни в мові, нові професії, новий напрям в освіті – мобільне навчання.

Нині варто використовувати популярність мобільних технологій для оптимізації навчання загалом та у процесі викладання англійської літератури зокрема. Проте багато педагогів відзначають, що відсутність добре розробленої методичної бази уповільнює використання мобільних пристроїв. Мала кількість різноманітних вправ із використанням мобільних технологій для вивчення англійської літератури, необхідність їх розроблення й упровадження в навчальний процес визначають актуальність нашого дослідження.

Мета статті – теоретично обґрунтувати використання мобільних технологій, розробити вправи з їх використанням, що забезпечують ефективний процес навчання англійської літератури студентів 1–2-х курсів філологічних спеціальностей.

Аналіз досліджень. Ми можемо виділити такі дослідження науковців: Я. Брухаль, О. Білик описують сутнісні характеристики технології навчання іноземної мови з використанням мобільних пристроїв (2017 р.), Т. Коваль розкриває інтерактивні технології навчання іноземних мов у закладах вищої освіти (2011 р.), Н. Обухова висвітлює сучасні інформаційні технології (2011 р.), цю ж тему порушує у своїй роботі і О. Пищик (2010 р.), вагомий внесок у розвиток мобільних технологій у навчанні своїми науковими роботами зробила С. Титова («Мобільне навчання сьогодні: стратегії та перспективи» (2012 р.), «Мобільне навчання іноземних мов» (2013 р.) у співавторстві з А. Авраменко). Систему вправ у навчанні літератури вивчали такі вчені, як А. Адамова, О. Біляєв, І. Мусаєлян.

Виклад основного матеріалу. Сучасний рівень розвитку технічних засобів привів до появи нових підходів у вивченні літератури – на основі спеціалізованих застосунків для мобільних при-

строїв. Це тести, тренажери для роботи з текстом, різноманітні презентації, застосунки, інтегровані із сайтами, де можна не тільки читати і слухати тексти, а й проходити літературні квести.

Упровадження мобільних технологій у навчання англійської мови і літератури дозволяє викладачеві інакше підійти до проблеми контролю. Вони сприяють «здійсненню формативного контролю (від англ. *Formative assessment*) як складової частини поточного контролю, покликаного забезпечувати зворотний зв'язок, сприяти поліпшенню самого навчального процесу», як зазначає професор І. Колеснікова. Поточний контроль за допомогою мобільних пристроїв набуває форми взаємодії студентів один з одним і з викладачем на занятті й у позанавчальний час: вони можуть обмінюватися електронними листами, миттєвими повідомленнями за допомогою соціальних мереж, програм ICQ, QIP, JIMM, проходити тестування на мобільному телефоні за допомогою мобільної системи опитування Student Response System і мобільної системи тестування Peer Learning Testing.

Отже, мобільні технології нині надають можливість для ефективної організації навчання незалежно від часу і місця, що найбільшим чином відповідає ідеї безперервної освіти протягом усього життя. Дослідження показують, що більшість сучасних студентів технічно і психологічно готові до використання мобільних технологій в освіті, а значить, використання цих технологій забезпечить додаткову мотивацію для вивчення англійської літератури.

Також у процесі виконання самостійної роботи у студентів з'являється можливість творчо виконати завдання за допомогою різних інтернет-платформ або мобільних застосунків, тим самим підвищити інтерес однокласників до теми, що вивчається, і допомагати викладачеві по-новому поглянути на процес викладання

На основі опрацьованих джерел ми можемо виокремити такі вправи, які можуть входити до системи вивчення творчості письменника:

– підготувати співдоповідь про певний період із життя письменника;

– заповнити хронологічну таблицю (не перевантажувати її датами і другорядними подіями, обов'язково називати в ній твори, написані письменником) – це завдання можна виконати також у форматі майнд-меп.

– відповісти на питання, що передбачає розуміння життєвого шляху й особистості митця – для зручності роботи на мобільному пристрої можна використати формат тестування;

– написати біографічний етюд;

– інсценувати сторінку із життя митця, створити за нею сценарій-монтаж;

– виступити з рефератом-літпортретом;

– виготовити і пояснити карту життя письменника;

– дослідити мемуаристику: ознайомитися з листами, спогадами, щоденниками тощо і зробити відповідне повідомлення за допомогою спеціальних застосунків.

У нашому дослідженні ми хочемо висвітлити декілька елементів із системи вправ, зокрема створення майнд-меп, а також тестування для перевірки знань.

За допомогою складених за певними правилами ментальних карт можна створювати, візуалізувати, структурувати і класифікувати ідеї та наочно представляти досить складні концепції і великі обсяги інформації, наприклад з отриманої лекції (чи під час самостійного вивчення), швидко пригадати факти із життя письменників. Ми пропонуємо використовувати такий інструмент, як ментальні карти, у цій частині дослідження ми звернулися до застосунку Xmind (www.xmind.net/).

Ми приєднуємося до думки науковця Т. Бьюзена, що впровадження методу ментальних карт у процес навчання англomовної літератури дозволило б студенту легше організувати свою самостійну роботу з матеріалом, ефективніше працювати з інформацією та вміти використовувати її на практиці (Бьюзен, 2006: 45).

З метою вивчення творчої діяльності поета та драматурга XVI ст. Крістофера Марлоу нами створена ментальна карта. Вона доступна за посиланням: www.xmind.net/m/Sm2x9a.

Також для доступу до ментальної карти можна використовувати QR-код. Це зручний інструмент, який доступний на кожному смартфоні. Скористатися QR-кодом студенти можуть за допомогою камери мобільного телефону, застосунку Viber або за допомогою спеціалізованих застосунків для зчитування QR-кодів, наприклад QR Code Scanner (qrcodescan.in).

Важливі складові частини життєвого та творчого шляху Крістофера Марлоу такі:

1. Birth date.

2. Education.

3. Early writing career.

4. Plays.

5. Arrest and death.

Найбільш розгалуженою частиною ментальної карти є «П'єси», яка розходиться ще на чотири елементи:

– “The Jew of Malta (fully The Famous Tragedy of the Rich Jew of Malta)”;

– “Edward the Second (fully The Troublesome Reign and Lamentable Death of Edward the Second, King of England, with the Tragical Fall of Proud Mortimer)”;

– “The Massacre at Paris”;

– “The Tragical History of Doctor Faustus”.

Кожен із них має ще декілька додаткових фактів про літературний жанр та короткий зміст твору, що допоможе студентам у вивченні та повторенні матеріалу. Для переходу до більш глибокої інформації можна скористатися посиланням: www.xmind.net/m/Sm2x9a.

Для перевірки знань студентів (самостійної або контрольної роботи) пропонуємо використати тестування, яке ми створили на платформі ClassMarker (www.classmarker.com). Зручність платформи полягає в тому, що для доступу досить мати посилання на тест або бути підключеним до своєї групи, яка отримує розсилку. Результати тесту викладач отримує на свою електронну пошту.

Тестування доступне за посиланням: www.classmarker.com/online-test/start/?quiz=crc5f8aee75d9c3, складається із 7 запитань: 4 з яких – про життєвий шлях, 3 – про творчий. Максимальний бал за нього – 10 балів, згідно з навчальною програмою. За кожну правильну відповідь студент отримує 1,5 бали. На виконання студенти матимуть 15 хвилин. Тест складається з питань, які розподілені на два типи: з вибором однієї правильної відповіді та встановлення відповідностей.

Також студенти можуть отримати доступ до тесту за допомогою QR-коду, який викладач може роздрукувати або відкрити на своєму мобільному пристрої.

Наступним письменником, біографію якого ми вивчали за допомогою мобільних технологій, є Вільям Шекспір. Для вивчення його біографії ми також використали ментальну карту як найбільш зручний інструмент упорядкування інформації. Ментальна карта з його біографією доступна за посиланням: www.xmind.net/m/gaZkQG/

. Для студентів, які мають змогу користуватися QR-кодами, пропонуємо для переходу до карти використати його.

Тестування на закріплення знань біографії Вільяма Шекспіра ми створили на платформі ClassMarker. Для доступу до тесту студентам необхідно перейти за посиланням www.classmarker.com/online-test/start/?quiz=9rb5f607522eb6c1. Тест містить 7 запитань, за які можна отримати максимум 15 балів (по 2 бали за кожну правильну відповідь), на його виконання студенти матимуть не більше 15 хвилин (Додаток 4). Також ми створили QR-код, як додатковий засіб для доступу.

Джордж Гордон Байрон – «символ романтизму і політичного лібералізму», «зачинатель байронічної течії в європейській літературі XIX ст.» (Давиденко, 2007). Важливі факти його життєвого шляху ми структурували за допомогою майнд-меп за посиланням: www.xmind.net/m/RvNsLh. Зважаючи на той факт, що не всім студентам зручно вводити вручну посилання, часом можуть траплятися помилки, ми пропонуємо скористатися QR-кодом.

Біографію Дж. Байрона ми розділили на основні сім категорій:

1. Birth date.
2. Early life.
3. Poems.
4. Love affairs.
5. Exile.
6. Last heroic adventure.
7. Death.

Для аналізу отриманих знань студентів пропонуємо провести тестування на платформі ClassMarker. Воно складається і 9-ти запитань, максимальний результат за проходження – 10 балів. Тест доступний за посиланням: www.classmarker.com/online-test/start/?quiz=bfa5f89f82d50264, також студенти можуть отримати до нього доступ за допомогою сканування QR-коду.

Зручність у вивченні біографії за допомогою мобільних технологій полягає в тому, що ментальна карта слугує наочним матеріалом, тобто студент може не перечитувати цілком лекцію і знайти всю необхідну теоретичну інформацію в мобільному телефоні, а тест складений таким чином, що студент також має змогу пройти його на телефоні й одразу отримати свій результат на екран.

Опрацювання художніх творів в оригіналі у вищому навчальному закладі є актуальним видом роботи, спрямованим на опанування іноземної мови, яка сприяє поглибленню навчального процесу. Логіко-пізнавальний аспект процесу вивчення художніх творів, спрямований на розкриття системи «автор – образ – читач», сприяє

переробці вилученої з тексту інформації, розвитку образного мислення. Не менш важливими моментами є збагачення лексичного запасу, активізація граматичних явищ, розширення кругозору, поглиблення ерудиції та суттєве підвищення загальнокультурного рівня, що є однією з вимог кваліфікаційних характеристик сучасного випускника.

Також зазначимо, що головними завданнями в роботі з художнім твором є:

- визначення теми, ідеї, композиції;
- характеристика головних персонажів;
- опис місця, часу;
- опис використаних автором символів;
- функціонування художніх засобів (метафори, епітети, порівняння, гіперболи тощо);
- визначення викладу оповідання (від третьої особи (він, вона, вони); від першої особи; усезнаючий образ – приймає читача всередині персонажів; обмежений усезнаючий – приймає нас всередині одного або двох символів; оповідач поза символами).

Також англomовні твори є важливим елементом для вивчення іноземної мови, тобто вони поповнюють словниковий запас студентів, допомагають структурувати власні думки, розширюють їхній кругозір. Студенти вчать сприймати твори на слух і працювати над текстом після прослуховування.

Творчість В. Шекспіра представлена трагедією «Гамлет». Для читання твору пропонуємо студентам звернутися до вебсайту Gutenberg Project («Гутенберзький проєкт», www.gutenberg.org) – це фактично бібліотека англomовної літератури. Зручність сайту полягає в тому, що за пошуком можна знайти будь-яку необхідну книгу, є можливість як онлайн-читання, так і завантаження твору на мобільний пристрій. Оригінальна назва необхідної нам трагедії звучить так: “The Tragicall Historie of Hamlet, Prince of Denmarke”, доступна за посиланням: www.gutenberg.org/ebooks/9077.

Щоби студенти змогли визначити сюжет твору, ми пропонуємо пройти інтерактивну гру на платформі Kahoot (kahoot.it/) за посиланням https://kahoot.it/challenge/06244832?challenge-id=e3af34e-3a30-44bf-b65d-91271bb56e8d_1610551645866, можна також перейти на сайт kahoot.it/ та скористатися пін-кодом гри: 06244832.

Особливістю цього застосунку є можливість, окрім запитань, додавати зображення та музичний супровід. Вправу студенти виконують за обмежений проміжок часу (чим швидше студент надає відповідь, тим більшу кількість балів отримує). На цій платформі є змога проводити два

різновиди змагань: групові, з можливістю підключати одразу до 50 учасників, або тет-а-тет, тобто підключати двох гравців. Також студенти можуть виконувати завдання в позааудиторний час. Яскраве оформлення гри робить її цікавою та привертає увагу навіть тих студентів, які зазвичай не проявляють активність на заняттях.

Гра складається з 10 запитань, кожне з яких має по чотири варіанти відповіді, з яких лише одна правильна. Згідно з умовами самогосервісу, максимальна кількість очок за гру – 10 000 (тобто по 1 000 балів за одне запитання). Для зручності викладач переводить їх у десятибальну шкалу, де 1 000 очок за одне питання дорівнює 1 балу. Для отримання високого балу є декілька вимог: по-перше, надати правильну відповідь, по-друге, зробити це якомога швидко. На початку гри кожен студент вказує своє ім'я і після проходження матиме змогу побачити досягнення своїх одногрупників. Інтерфейс застосунку дозволяє регулювати імена користувачів і не дозволяє вписувати некоректні слова.

Другим важливим елементом під час вивчення твору є характеристика основних персонажів. Для його виконання ми пропонуємо використати інтерактивну презентацію в застосунку Powtoon (www.powtoon.com). Його можливості значно ширші за всі вищезазначені нами програми, адже з його допомогою можуть не лише проводитися перевірки знань та умінь студентів, а й створюватися лекції в онлайн-форматі, або як доповнення до лекційного заняття в аудиторії. Powtoon володіє унікальним набором інструментів, зокрема дозволяє зробити анімовану презентацію, переходити між слайдами, вставляти персонажів та завантажувати картинки з інтернету. Такий формат має зацікавити сучасних студентів і зробить процес навчання більш захоплюючим. Згодом студенти можуть створювати такі презентації самостійно та демонструвати їх на широку аудиторію.

У нашій презентації ми розмістили лекцію на тему ““Hamlet” Characters: Descriptions and Analysis”. Для доступу до лекції студентам досить перейти за посиланням, яке може бути передане в загальний чат групи: www.powtoon.com/c/dk5VMiUaAnR/1/m, або скористатися QR-кодом.

К. Марлоу «Трагічна історія Доктора Фауста». Для читання поеми за допомогою мобільних технологій студенти можуть звернутися до ресурсу Gutenberg Project («Гутенберзький проєкт») за посиланням: www.gutenberg.org/ebooks/779. Твір можна завантажити на мобільний пристрій або читати в онлайн-форматі.

Після прочитання ми пропонуємо студентам прослухати уривок з поеми «Трагічна історія Док-

тора Фауста» із 6-ї хвилини (загальна тривалість 8 хвилин) за посиланням ia600307.us.archive.org/12/items/doctor_faustus_1010_librivox/doctorfaustus_1_marlowe_64kb.mp3, а потім виконати вправу “Fill in the blank” на платформі EasyTestMaker. Запропоновані завдання зручно виконувати в позааудиторний час, щоби студент міг зосередитися під час виконання завдання або винести їх на самостійне опрацювання. Метою цієї вправи є перевірка можливостей студентів сприймати англомовну літературу на слух, що дозволить розвивати навички аудіювання, також вправа направлена на збагачення лексичного складу мовлення студентів, а також розвиток смислового прогнозування.

Розроблене нами завдання на платформі EasyTestMaker складається з 10 запитань та доступне за посиланням: www.classroomclipboard.com/857843. Для його проходження студенти мають ввести своє ім'я та код для входу: J945.

У кожному запропонованому реченні необхідно вставити 2 пропущені слова, які знаходяться у банку слів. Вправу можна виконувати з будь-якого мобільного пристрою в онлайн-форматі, усі відповіді автоматично зберігаються в системі. Максимальний бал за проходження – 20, тобто по одному балу за кожне правильно вставлене слово. Завдання має обмеження в часі – 30 хвилин.

Студент не може побачити кількість балів та правильні відповіді – усі дані зберігаються в робочому кабінеті викладача, який потім може створити документ з усіма балами і підбити підсумки під час заняття, коли всі завершили виконання завдання. Така система унеможливує списування і привчає студентів до самостійності.

Щоби закріпити вміння студентів працювати з текстом на слух та перевірити їхній словниковий запас, пропонуємо вправу на встановлення відповідностей, на основі фрагмента з поеми про сім смертних гріхів: pride, covetousness, envy, wrath, gluttony, sloth, lechery, який студенти мають прослухати. Необхідний уривок можна знайти за посиланням: ia800307.us.archive.org/12/items/doctor_faustus_1010_librivox/doctorfaustus_2_marlowe_64kb.mp3. Розпочати прослуховування варто із 29 хв 25 сек.

Після ознайомлення із фрагментом студентам варто перейти до завдання, що доступне за посиланням: www.classroomclipboard.com/857843, код для підключення: F966 (Додаток 8). Також вони можуть скористатися QR-кодом. Максимальний бал за проходження – 10 балів (по 1,5 бали за кожен правильну відповідь). Завдання має обмеження за часом. Студенти не можуть бачити кількість

балів, що вони отримали, а також їм недоступні правильні відповіді одразу після проходження – це унеможливує списування і позитивно впливає на самостійність виконання вправи.

Містерія «Кайн» (Cain, 1821) – найбільший твір пізнього творчого періоду Дж. Байрона. Для доступу до книги студентам треба перейти за посиланням: www.public-library.uk/ebooks/18/38.pdf, також вони матимуть змогу зберегти твір на свій мобільний пристрій, щоби користуватися ним в офлайн-форматі. Щоби перевірити те, наскільки уважно студенти ознайомилися зі змістовою частиною твору, ми пропонуємо виконати літературний диктант в онлайн-форматі. Літературні диктанти подібні до тестових завдань, адже також є вправами зворотного зв'язку: можна одразу ж проконтролювати правильність виконання роботи. Проте, на відміну від тестів, де потрібно обрати одну правильну відповідь з-поміж інших, пропонується вид роботи передбачає самостійну відповідь.

Для проведення літературного диктанту зручно використати платформу Google, зокрема застосунок Google Forms. Для доступу до нього студенти можуть перейти за посиланням: forms.gle/pVfk2yVKFeAC4suKA або скористатися QR-кодом. Студенти мають надати розгорнуті відповіді на 10 запитань, кожне з яких оцінюється максимум у 2 бали. Усі відповіді викладач отримує на свою електронну пошту, де зможе здійснити якісний аналіз у зручний для себе час

Одним із важливих завдань під час вивчення літературного твору є розуміння хронологічного перебігу подій. Адже лише після ознайомлення з текстом можна виконати це завдання правильно. Для його перевірки ми пропонуємо студентам виконати вправу «Встановлення хронологічної послідовності подій»

на платформі ClassMarker. Для доступу студентам необхідно перейти за посиланням: www.classmarker.com/online-test/start/?quiz=3tq5fd72e501590c або скористатися QR-кодом.

Ми розташували у вільному порядку сім ключових подій поеми, які студенти мають розставити правильно. Надалі вони зможуть використовувати результати своєї роботи для переказу тексту.

На роботу студентам відведено 15 хвилин часу, у результаті вони можуть отримати 10 балів, по 1,5 бали за кожну правильно розставлену подію.

Висновки. У результаті проведеного аналізу теоретичних розробок і практичних проєктів ми з'ясували, що основними перевагами мобільних технологій у процесі вивчення англійської літератури є навчання без прив'язки до певного місця і часу проведення занять; отримання постійного доступу до цифрового освітнього контенту, до матеріалів контролю та самоконтролю, забезпечення навчальних комунікацій всередині групи, з викладачем; перехід від інформаційно-повідомлювального навчання до інтерактивного. Проте мобільні технології мають і недоліки, які потребують подальшого усунення системою освіти: малі екрани мобільних пристроїв не дозволяють відображати всі типи інформації; не для всіх навчальних тем з англійської літератури можна підібрати необхідний мобільний застосунок; відсутність контролю діяльності студента за мобільним телефоном, відволікання студентів на інформацію розважального характеру. Але незалежно від наявних недоліків, навчання з використанням мобільних технологій швидко поширюється, стає однією з нових форм організації навчання у ЗВО, що поєднує в собі аудиторну і позааудиторну навчальну діяльність, індивідуальне та групове навчання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Брухаль Я., Білик О. Сутнісні характеристики технології мобільного навчання іноземної мови як педагогічної інновації. *Молодий вчений*. 2017. Вип. 6. С. 201–204.
2. Бьюзен Т. *Думайте ефективно*. Мінськ : Попурри, 2006.
3. Дж. Г. Байрон – видатний англійський поет-романтик, фундатор епохи нової поезії. *Історія зарубіжної літератури XIX – початку XX ст.* : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Г. Давиденко. Київ, 2007. URL: pidru4niki.com/10020506/literatura/dzh_bayron_vidatniy_angliyskiy_poet-romantik_fundator_epohi_novoyi_poeziyi.
4. Коваль Т. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2009.
5. Мусаєлян І. Поняття «система упражнень» і попитки ее усовершенствования в методике преподавания иностранных языков. *Современное педагогическое образование*. 2020. Вип. 4. С. 38–41.
6. Обухова Н. Сучасні інформаційні технології. *Відкритий урок*. 2011. Вип. 2. С. 22–23.
7. Пищик О. Інформаційно-комп'ютерні технології та сучасний урок. *Відкритий урок*. 2010. Вип. 3. С. 26–30.
8. Титова С. Мобильное обучение сегодня: стратегии и перспективы. *Вестник Московского университета. Серия XIX «Лингвистика и межкультурная коммуникация»*. 2012. № 1. С. 9–23.

REFERENCES

1. Brukhal Ja. B., Bilyk O. O. Sutnysni kharakterystyky tekhnologhii mobilnogho navchannia inozemnoii movy yak pedaghoghichnoii innovacii [Essential characteristics of mobile foreign language learning technology as a pedagogical innovation]. *Molodyi vchenyi*, vyp. 6, cherven, 2017, ss. 201–204.

2. В'узен Т. Dumaite effektivno [Think Effectively]. Popurri, 2006 [in Russian].
3. Davydenko Gh. J. Istoriia zarubizhnoi literatury XIX – pochatku XX stolittja: navch. posibnyk. dlja stud. vyshh. navch. zakl.: Dzh. Gh. Bajron – vydatnyi anghliiskyi poet-romantyk, fundator epokhy novoi poezii [History of foreign literature of the XIX – early XX century: textbook. manual. for students. higher textbook conclusion: J. G. Byron – a prominent English romantic poet, founder of the era of new poetry]. Centr uchbovoi literatury, 2007, URL: pidru4niki.com/10020506/literatura/dzh_bayron_vidatny_angliyskiy_poet-romantik_fundator_epohi_novoyi_poezii.
4. Kovalj T. I. Pidghotovka vykladachiv vyshhoi shkoly: informacii tekhnologii u pedagogichnii diialnosti [Training of higher school teachers: information technologies in pedagogical activity]. Vydavnychiy centr KNLU, 2009.
5. Musaelyan I. F. Ponyatie “sistema uprazhneniy” i popytki ee usovershenstvovaniya v metodike prepodavaniya inostrannyh yazykov [The concept of “exercise system” and attempts to improve it in the methodology of teaching foreign languages]. Sovremennoe pedagogicheskoe obrazovanie, vyp. 4, 2020, ss. 38–41 [in Russian].
6. Obukhova N. Suchasni informacii tekhnologii [Modern information technologies]. Vidkryty urok, vyp. 2, 2011, ss. 22–23.
7. Pyshhyk O. Informacijno-komp'juterni tekhnologii ta suchasnyi urok [Information and computer technology and a modern lesson]. Vidkryty urok, vyp. 3, 2010, ss. 26–30.
8. Titova S. V. Mobil'noe obuchenie segodnya: strategii i perspektivy [Mobile Learning Today: Strategies and Prospects] // Vestnik Moskovskogo universiteta. Ser. XIX. Lingvistika i mezhkul'turnaya kommunikaciya. 2012. № 1. S. 9–23 [in Russian].